

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle (TuV)

VNS 4/2012 vp Sähköisen median viestintäpoliittisen ohjelma: Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat - SATU ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

SATU ry pitää selontekoa periaatteessa hyvänä, koska lähtökohtana on pidetty kaikkien sähköisen median toimijoiden tulevaisuuden toimintaedellytysten ja kuluttajien tarpeiden huomioiminen. Kuluttajat katsovat edelleen enimmäns osan audiovisuaalisesta sisällöstä televisiokanavilta joko tv-lähetyksenä tai näiden verkkopalveluista.

Kotimaiset ohjelmat ovat kuluttajille kiinnostavinta ja myös kulttuurisesti arvokkainta sisältöä. Kotimainen sisältö on kuitenkin huomattavasti kalliimpaa hankkia, kuin ulkomainen jo muualla ensi-lähetyksensä saanut ohjelmisto.

Kotimainen ohjelmisto tuotetaan sinällään edullisesti, mutta sen tuotantokustannukset pitää käytännössä kattaa jo ensimmäisellä tv-kanavakaupalla, koska volyymit ovat vielä pienet ja jälkimarkkinat kehittymättömät. Markkinoilla on myös toimijoita (mm. TVkaista, booxTV, muut operaattorit), jotka käyttävät samaa audiovisuaalista sisältöä liiketoiminnassaan maksamatta siitä korvauksia oikeudennomistajille.

Selonteossa on esitetty 700 megahertsin taajuusaluetta siirrettäväksi jo vuonna 2017 laajakaistakäyttöön. Pidämme aikataulua liian nopeana, koska laitekanta ei uudistu yhtä nopeasti ja jokainen saavuttamatta jäänyt katsoja heikentää maksu-TV kanavien kannattavuutta. Valitettava tosiasia on, että heikkenevä kannattavuus vaikuttaa suoraan tv-kanavien mahdollisuuksiin ostaa ohjelmistoa kotimaisilta riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä. Esimerkkinä mainittakoon Yleisradion mittavat leikkaukset viimeisten vuosien aikana. YLE:n kotimaiset ohjelmaostot olivat vuonna 2010 22,8 milj. €, vuonna 2011 15 milj. € ja tälle vuodelle on ennakoitu käytettäväksi ostoihin 7-8 milj. €. Selonteossa mainittu YLE:n tavoite säilyttää ostot vuoden 2012 tasolla, ei siten vastaa 500 milj. € rahoitustasoa päätettäessä ollutta tahtotilaa "lisätä ohjelmaostoja", ellei tätä lisäystä verrata ostotasoon vuonna 2010 ja aiemmin.

Pidämme selonteossa hyvänä ohjelmistolupien kevennettyä jakomenettelyä, maltillista taajuusmaksua muille kuin yleisen edun kanaville ja vertailevaa arviointia yleisen edun kaupallisille kanaville. Vertailussa tulee erityisesti ottaa huomioon suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat sekä elinvoimaisen kotimaisen sisältötuotantotoimialan säilyttäminen ja kasvattaminen. Suomella on pienenä kieli- ja markkina-alueena mahdollista soveltaa lainsäädännössään Euroopan unionin minimidirektiivejä yksityiskohtaisempaa säätelyä sisällöntuotannon turvaamiseksi.

Muutama esimerkki yksityiskohtaisemmasta säätelystä muualla Euroopassa:

Ranska: Kaupalliset kanavat joutuvat sijoittamaan 15 % liikevaihdostaan tuotantoon ja siitä 70 % riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä ostettuun ohjelmistoon. Tästä kokonaisuudesta 80 % on ranskankielistä ja 20 % muuta eurooppalaista ohjelmistoa.

Portugali: Julkisen palvelun yhtiön RTP2:n ohjelmistobudjetista 10 % ostetaan riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä.

Irlanti: Julkisen palvelun tv-yhtiön on ostettava vuosittain vähintään 40 milj. € riippumattomista tuotantoyhtiöistä ja ostomäärä on sidottu indeksiin.

Espanja: 60 % kaikesta ohjelmistosta tulee olla espanjan virallisilla kielillä.

Iso-Britannia: Kaikkien julkisten palvelujen kanavien tulee varata 25 % ohjelmistoajastaan (pois lukien uutiset jne.) riippumattomien tuotantoyhtiöiden ohjelmille ja lisäksi kilpailuttaa toiset 25 % tuotantoyhtiöiden ja kanavan oman tuotannon välillä.

Näillä säännöksillä ohjataan televisiotoimijaa investoimaan kotimaiseen ja kilpaillumarkkinoilta hankittuun laadukkaaseen ohjelmistoon. Esitämme riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä hankittavien ohjelmien kiintiöön yleisen edun kanaville seuraavaa lakimuutosehdotusta:

Laki radio- ja televisiotoiminnasta (9.10.1998/744)

16 -17 § (14.6.2002/490)

Riippumattomien tuottajien ohjelmat

LAINKOHDAN MUUTOSesitys:

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava riippumattomien tuottajien tuottamille suomen- ja ruotsinkielisille ohjelmille vähintään 30 % ohjelmistobudjetistaan. Mainittuun riippumattomien tuottajien osuuteen laskettavista ohjelmista puolet on oltava viimeisen viiden vuoden aikana tuotettuja.

Tämä indiekiintiön sitominen yksinomaan ohjelmistobudjettiin vastaa paremmin jo nykyistä todellisuutta. Minuuttimäärän sidottuna se mahdollistaa kaiken eurooppalaisen halpaohjelmiston (esim. yöchat) käyttämiseen kiintiön täyttämiseksi. Olemme keskustelleet myös Viestintäviraston kanssa asiasta, jolle kiintiön täyttymisestä voi yhtä hyvin ilmoittaa euro- kuin minuuttimäärissä.

Suomen- ja ruotsinkielen mukaan ottaminen kiintiöön toteuttaa *Jyrki Kataisen* hallitusohjelman painotusta kotimaisten sisältöjen luomiseksi ja tehokkaaksi levittämiseksi sekä luovien alojen elinkeinotoiminnan ja viennin vahvistamiseksi.

Euroopan unionin (EU) tasolla sääntely on tehty turvaamaan ja kasvattamaan eurooppalaista sisältötuotantotoimialaa erityisesti amerikkalaista tarjontaa vastaan. Suomen tasolla sääntelyn tulee turvata kotimainen sisältötuotanto.

Kunnioitavasti,

Helsingissä 22.10.2012

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat - SATU ry

Stiina Laakso

Toiminnanjohtaja